

УДК 346.3
DOI <https://doi.org/10.32782/pyuv.v6.2023.7>

І. В. Криштак
orcid.org/0009-0001-9752-7225
аспірант

*Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва
імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України*

ПОНЯТТЯ Й ОЗНАКИ ЦІННИХ ПАПЕРІВ ІНСТИТУТУ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Цінні папери, зокрема, їх правова природа та місце в системі об'єктів цивільних прав, характеристика цінних паперів як фінансових інструментів тощо неодноразово ставали предметом дослідження як правової, так і економічної науки. Одним із різновидів цінних паперів є цінні папери інституту спільного інвестування (надалі – ІСІ), які на сьогодні виступають інструментами акумуляції грошових коштів дрібних інвесторів для їх інвестування в різні проекти з урахуванням тих чи інших тенденцій фінансового ринку.

Теорія права неодноразово досліджувала різні особливості використання цінних паперів, їх правову природу, значення на фінансовому ринку тощо. Дослідженнями різних правових питань у сфері цінних паперів та фондового ринку займалися, зокрема, В. П. Барбара, С. М. Бервеко, А. В. Буквич, О. І. Виговський, В. В. Воловик, О. М. Гнатів, В. І. Гостюк, Є. М. Даниленко, А. С. Ємельянов, О. М. Єфімов, В. В. Заборовський, Р. В. Карпов, О. В. Кологойда, А. В. Коструба, М. М. Кулик, Д. О. Лісова, В. В. Мельник, С. В. Мирославський, Ю. В. Мица, М. Ю. Міндарьова, І. Р. Назарчук, О. І. Онуфрієнко, Л. В. Панова, В. І. Полухович, А. В. Попова, В. В. Посполітак, Л. М. Саванець, І. Ф. Сидоров, Д. С. Трофименко, В. І. Труба, О. О. Федоришин, Л. І. Фесенко, Є. С. Філіпенко, В. П. Харицький, Д. В. Часовников, О. В. Чуркін, В. Л. Яроцький та інші. Окремі питання функціонування інститутів спільного інвестування досліджували І. В. Борисов, В. І. Бірюков, М. Б. Данилюк, О. А. Слободян, О. П. Суц та деякі інші. При цьому, дослідженню поняття та ознак саме цінних паперів ІСІ не приділялась належна увага в правовій теорії. У зв'язку із чим, вказане питання є актуальним та підлягає вивченню у межах цієї статті.

Визначення цінних паперів надається, зокрема, в статті 194 Цивільного кодексу України: цінним папером є документ установленної форми з відповідними реквізитами, що посвідчує грошове або інше майнове право, визначає взаємовідносини емітента цінного папера (особи, яка видала цінний папір) і особи, яка має права на цінний папір, та передбачає виконання зобов'язань за таким цінним папером, а також можли-

вість передачі прав на цінний папір та прав за цінним папером іншим особам [1].

Як зауважувалось вище, різновидом цінних паперів є цінні папери ІСІ, до яких чинним законодавством відносяться акції корпоративних інвестиційних фондів (надалі – КІФ) та інвестиційні сертифікати пайових інвестиційних фондів (надалі – ПІФ). Проте, на нормативно-правовому рівні визначення поняття «цінні папери ІСІ» як таких не надається. Закон України «Про інституту спільного інвестування» від 05.07.2012 № 5080-VI (надалі – Закон про інституту спільного інвестування) надає визначення цього поняття лише шляхом зазначення його обсягу, а саме, що цінними паперами ІСІ є акції КІФ та інвестиційні сертифікати ПІФ [2].

При цьому під акцією КІФ у цьому нормативно-правовому акті розуміється цінний папір, емітентом якого є КІФ та який посвідчує майнові права його власника, включаючи право на отримання дивідендів (для закритого КІФ), частини майна КІФ у разі його ліквідації, право на управління КІФ, а також немайнові права, передбачені Законом про інституту спільного інвестування, а під інвестиційним сертифікатом ПІФ цінний папір, емітентом якого є компанія з управління активами (надалі – КУА) ПІФ та який засвідчує право власності учасника ПІФ на частку в ПІФ та право на отримання дивідендів (для закритого ПІФ).

Першою ознакою цінних паперів ІСІ варто назвати їх літеральність як здатність таких цінних паперів ІСІ бути носіями інформації, що необхідна та достатня для визначення обсягу прав їх власників, а також особливостей проведення будь-яких операцій правового характеру із такими цінними паперами.

У чинному законодавстві України відсутній перелік інформації, який має міститися в цінних паперах ІСІ. Проте, визначити її обсяг можна із комплексного аналізу законодавства щодо правового регулювання цієї сфери правовідносин.

Досліджуючи цю ознаку цінних паперів ІСІ, варто звернутися до визначення такої властивості цінних паперів, як документарність, на яку, як на самостійну ознаку цінних паперів, нео-

дноразово зверталась увага в теорії права. Неоднозначність такої характеристики як документарність щодо цінних паперів будь-якої форми існування є, на нашу думку, очевидною. І хоча в теорії права цьому питанню приділялась увага, автори в кінцевому результаті підтверджують наявність документарності й щодо електронних цінних паперів.

Наприклад, Д. С. Трофименко зазначає, що визнання електронних цінних паперів електронними документами ґрунтується виключно на необхідності вписати цінні папери, які втратили свій матеріальний носій (дематеріалізовані), в конструкцію статті 194 ЦК України, відповідно до якої всі цінні папери визнаються документами. На його думку, в електронних цінних паперах матеріальний носій правової інформації, тобто паперовий бланк, замінено особливим способом фіксації виражених у них прав, а саме електронним обліковим записом, що має характер і виконує функціональне призначення електронного документа та може визнаватися матеріальним носієм таких прав. Сама ж форма цінного паперу не впливає на обсяг посвідчених ним майнових прав [3, с. 249].

Л. М. Саванець зазначає, що у випадку існування документарних цінних паперів цим документом є паперовий бланк. При бездокументарній формі існування цінного папера, за відсутності паперового носія, ця ознака не втрачається, змінюється лише носій інформації. З її точки зору, електронний запис, здійснений зберігачем цінних паперів як форма існування бездокументарних цінних паперів, є документом; з точки зору як законодавця, так і довідкової літератури документи не обмежуються паперовим існуванням [4, с. 61].

З нашої точки зору, наділення електронних цінних паперів такою властивістю як документарність як законодавцем, так і представниками правової науки, все ж таки є помилковим з огляду на наступне.

У статті 5 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22 травня 2003 р. № 851-IV надається визначення електронного документу, як документу, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, включаючи обов'язкові реквізити документа. При цьому, передбачається, що електронний документ може бути створений, переданий, збережений і перетворений електронними засобами у візуальну форму. Візуальною формою подання електронного документа є відображення даних, які він містить, електронними засобами або на папері у формі, придатній для приймання його змісту людиною [5].

Із такого формулювання Закону можна зробити висновок про те, що незважаючи на ту

обставину, що інформація в електронному документі зафіксована у вигляді електронних даних, такий документ може бути візуалізовано на папері або в електронному вигляді. Вбачається, що у випадку такої візуалізації вся інформація, яка міститься в електронному документі, має бути доступна для сприйняття людиною в тому вигляді, якби такий документ було створено в паперовому вигляді, тобто має відображатися певна структура подання інформації в документі, бути вказаний видавник документа, дата видачі, підпис уповноваженої особи тощо.

Щодо підпису слід окремо відзначити, що в статті 7 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22 травня 2003 р. № 851-IV передбачається, що оригінал електронного документу обов'язково має містити такий реквізит як електронний підпис автора або підпис автора, прирівняний до власноручного підпису відповідно до Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» [5].

Отже, електронний документ не є простим набором цифрових даних, до нього чинним законодавством України ставляться відповідні вимоги. Об'єктів цифрового світу набагато більше і вони не обмежуються лише електронними документами, що підтверджується у тому числі й практикою Верховного Суду. Наприклад, в постанові Великої Палати Верховного Суду від 21 червня 2023 р. у справі № 916/3027/21 визначено співвідношення електронного доказу та електронного документу, й судом підтверджено, що поняття електронного доказу є ширшим за поняття електронного документа, оскільки електронний доказ – це будь-яка інформація в цифровій формі, що має значення для справи [6].

У той саме час, обліковий запис на рахунок в цінних паперах у системі депозитарного обліку цінних паперів, чим визнається відповідно до законодавчих приписів електронний цінний папір, з нашої точки зору не є електронним документом, оскільки не може бути візуалізований в електронному або паперовому вигляді, а також не має, серед іншого, такого обов'язкового реквізиту як електронний підпис автора.

Так, відповідно до статті 8 Закону України «Про депозитарну систему України» від 06 липня 2012 р. № 5178-VI підтвердженням прав на цінні папери та прав за цінними паперами, що існують в електронній формі, а також обмежень прав на цінні папери у певний момент часу є обліковий запис на рахунок в цінних паперах, що відкривається депозитарною установою. При цьому, документальним підтвердженням наявності на певний момент часу прав на цінні папери та прав за цінними паперами депонента (у разі зарахування цінних паперів на депозит нотаріуса – відповід-

ного кредитора) є виписка з рахунка в цінних паперах депонента, яка видається депозитарною установою на вимогу депонента або в інших випадках, установлених законодавством та договором про обслуговування рахунка в цінних паперах [7].

У такій виписці про стан рахунку в цінних паперах повинні бути вказані, зокрема, наступні дані: 1) дата і час складання виписки (із зазначенням: година-хвилина-секунда); 2) відомості про депонента, номінального утримувача; 3) відомості про цінні папери (найменування емітента цінних паперів, код за ЄДРПОУ емітента цінних паперів, вид, тип, форма випуску цінних паперів, код цінних паперів, серія випуску цінних паперів (за наявності), кількість цінних паперів, номінальна вартість одного цінного папера, загальна номінальна вартість цінних паперів); 4) відомості про цінні папери відповідного випуску, відносно яких депозитарною установою зареєстровано обмеження прав на цінні папери із зазначенням типу обмежень та прав за цінними паперами із зазначенням типу обмежень [8].

Проте, така виписка з рахунку не є візуалізацією цінного паперу, вона лише є документом, в якому міститься інформація про цінний папір.

Отже, з нашої точки зору, електронні цінні папери не є документами (електронними документами) в силу своєї природи. І це ніяким чином не нівелює їх як фінансові інструменти, оскільки незважаючи та втрату електронним цінним папером форми документу через набуття нової форми, обумовленої сучасними технологіями, вони не втратили такої своєї ознаки, як літеральність. Адже, електронний цінний папір містить в собі всю необхідну інформацію про права його власника, про особливості взаємовідносин власника цінного паперу та його емітента, а також всі інші дані, що є необхідними та достатніми для виконання цінним папером своєї посвідчувальної функції. На нашу думку, настав час визнати той факт, що обліковий запис на рахунку в цінних паперах у системі депозитарного обліку цінних паперів є окремим джерелом інформації на рівні з документом (у тому числі й електронним). Такий підхід законодавця та правової науки буде адекватним тим життєвим реаліям, які склалися на сьогодні через активне запровадження в усі сфери суспільного життя цифрових технологій.

Отже, щодо літеральності цінних паперів ІСІ слід відзначити те, що цінні папери ІСІ як виключно електронні цінні папери в силу статті 51 Закону про інститути спільного інвестування в своїх облікових записах на рахунку в цінних паперах у системі депозитарного обліку цінних паперів містять інформацію про депонента, номінального утримувача; найменування та код за ЄДРПОУ емітента цінних паперів ІСІ;

вид, тип, форма випуску цінних паперів ІСІ; код цінних паперів ІСІ; серію випуску цінних паперів ІСІ (за наявності); кількість цінних паперів ІСІ; номінальну вартість одного цінного папера ІСІ; загальну номінальну вартість цінних паперів ІСІ; відомості про цінні папери ІСІ відповідного випуску, відносно яких депозитарною установою зареєстровано обмеження прав на цінні папери ІСІ із зазначенням типу обмежень та прав за цінними паперами ІСІ із зазначенням типу обмежень; реєстраційний код за ЄДРІСІ ПФ.

Однак, на цьому прояв літеральності цінних паперів ІСІ не обмежується, оскільки більш детальна інформація щодо них міститься у відповідному проспекті емісії. Так, наприклад, проспект емісії цінних паперів ІСІ обов'язково повинен містити: 1) характеристику КУА; 2) характеристику КІФ або ПФ; 3) текст регламенту КІФ або КУА; 4) інформацію про розміщення раніше випущених в обіг акцій КІФ або інвестиційних сертифікатів ПФ; 5) дані про проголошений випуск акцій КІФ, що здійснюється з метою спільного інвестування, або про проголошений випуск інвестиційних сертифікатів ПФ. Крім того, в окремих випадках також зазначається відомості про оцінювача майна (у разі якщо інвестиційною декларацією передбачено інвестування в нерухомість), відомості про фондову біржу, на якій передбачається здійснювати обіг акцій КІФ (для біржових КІФ) або обіг інвестиційних сертифікатів (для біржових ПФ), відомості про зберігача (у разі укладення договору про обслуговування активів ІСІ зі зберігачем) тощо [9; 10].

Таким чином, літеральність цінних паперів ІСІ проявляється у фіксуванні в обліковому записі на рахунку в цінних паперах у системі депозитарного обліку цінних паперів основної інформації, необхідної для ідентифікації конкретного цінного паперу ІСІ серед інших, а також в визначенні детальної інформації щодо цінних паперів ІСІ конкретного випуску у відповідному проспекті емісії.

Другою ознакою цінних паперів ІСІ слід розглядати легітимацію, яка в цьому випадку проявляється в наступному.

Цінні папери ІСІ посвідчують право їх власників на участь у спільному інвестуванні, що й виділяє їх в окрему групу. Обсяг майнових та немайнових прав власників цінних паперів ІСІ різниться в залежності від типу ІСІ. Однак, оскільки цінні папери ІСІ відносяться до емісійних цінних паперів, то права на цінний папір та права за цінним папером виникають з моменту його розміщення. На цю особливість звертає увагу О. І. Виговський, яким стверджується, що емісійний цінний папір як об'єкт цивільних правовідносин виникає з моменту його розміщення,

коли первинне право власності на цінний папір та права, що ним посвідчені, виникають одночасно і в повному обсязі у інвестора («першого власника») [11, с. 143]. Однак, права у власника цінних паперів ІСІ виникають після укладення договору купівлі-продажу цінних паперів ІСІ та їх оплати у строк, передбачений проспектом емісії. Тільки після цього цінні папери ІСІ зараховуються на рахунок у цінних паперах їх власника.

Після розміщення цінних паперів ІСІ їх емітент не має права змінювати прийняте рішення про розміщення цінних паперів ІСІ в частині обсягу прав за цінними паперами такого інституту, умов розміщення та кількості зазначених цінних паперів ІСІ одного випуску, крім випадків, передбачених законодавством, що передбачається в Законі про інститути спільного інвестування.

Таким чином, легітимація цінних паперів ІСІ проявляється в тому, що після розміщення цінних паперів ІСІ, укладення договору купівлі-продажу та їх оплати, вони стають інструментом посвідчення прав їх власника на участь у спільному інвестуванні відповідно до умов розміщення конкретного випуску цінних паперів ІСІ.

Похідною від легітимації, на нашу думку, є ознака публічної достовірності цінних паперів ІСІ. На сьогодні публічна достовірність цінних паперів ІСІ обумовлена жорстким законодавчим регулюванням питання обліку прав на цінні папери в цілому. Відповідно до чинного законодавства облік прав власності на цінні папери ІСІ здійснюється відповідно до законодавства про депозитарну систему, а саме на рахунках у цінних паперах депонента, які відкриваються депозитарною установою. Отже, питання приналежності конкретного цінного паперу ІСІ його власнику є беззаперечним через чіткий та зарегульований механізм обліку прав на цінні папери ІСІ, у тому числі й в частині переходу права власності на такі цінні папери.

Цінним паперам ІСІ також властива така ознака, яка каузальність, адже цей різновид цінних паперів є інструментом інвестування, а інвестиційним відносинам властива саме каузальність. Так, набуваючи у власність цінні папери ІСІ, особа орієнтується на напрямки інвестування, яке провадиться конкретним ІСІ чи КУА. Відкритість та прозорість такої інформації є обов'язковою умовою діяльності ІСІ, що гарантує інвесторам максимальну обізнаність щодо сфер інвестування їх коштів, які були сплачені за цінні папери.

На каузальність інвестиційних відносин звертають увагу й окремі науковці, зокрема, О. Чабан, яка договори у сфері здійснення інвестицій називає каузальними, оскільки в них безпосередньо зазначені підстави укладення та

визначена мета, досягнення якої переслідують інвестори [12, с. 13].

Цінні папери ІСІ також мають такі ознаки як автономність та презентація, які, на нашу думку, варто розглядати разом. Цінні папери ІСІ підлягають вільному обігу на ринку цінних паперів відповідно до вимог чинного законодавства, а значить можуть бути відчужені їх власниками разом із тими правами, які таким цінним папером посвідчуються. При цьому реалізація емітентом цінних паперів ІСІ своїх зобов'язань за конкретним цінним папером, у тому числі, шляхом його викупу, відбувається саме щодо власника цінного паперу ІСІ на такий момент. Право власності підтверджується випискою з рахунку у цінних паперах, про що йшла мова вище.

Презентація ж цінних паперів ІСІ відбувається шляхом не безпосереднього пред'явлення цінного паперу його емітенту, враховуючи електронну форму існування цінних паперів ІСІ, а шляхом подання відповідних заяв чи інших аналогічних процедур. Наприклад, у разі наявності в інвестора наміру реалізувати емітенту цінні папери ІСІ, ним має бути подана відповідна заява (вимога) про викуп цінних паперів ІСІ. Отже, незважаючи на зміни технічної сторони презентації цінних паперів ІСІ, сутність цієї ознаки залишилась незмінною.

Таким чином, дослідивши ознаки цінних паперів ІСІ, а також враховуючи законодавчі та теоретичні характеристики вказаних понять, нами пропонується авторське визначення понять та «цінні папери ІСІ»:

Цінні папери ІСІ – це облікові записи на рахунку в цінних паперах у системі депозитарного обліку цінних паперів, які випущені у вигляді акцій КІФ або інвестиційних сертифікатів ПІФ, що посвідчують відповідно майнові та немайнові права учасників КІФ та ПІФ, а також визначають характер взаємовідносин між учасниками КІФ та КІФ і між учасниками ПІФ та КУА ПІФ відповідно, порядок виконання КІФ та КУА ПІФ своїх зобов'язань перед власниками цінних паперів ІСІ, а також особливості та порядок передачі прав на такі цінні папери та прав за такими цінними паперами іншим особам їх власниками. Ознаками цінних паперів ІСІ є літеральність, легітимація, публічна достовірність, каузальність, автономність та презентація.

Література

1. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 15.01.2024).

2. Про інститути спільного інвестування : Закон України від 05.07.2012 № 5080-VI; зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text> (дата звернення: 30.01.2024).

3. Трофименко Д. С. Загальна характеристик електронних цінних паперів за законодавством України. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 11. С. 247–251. URL: [chrome-extension://eaidnbmnnnibpccajpcgclcfefindmkaj/http://www.lsej.org.ua/11_2021/63.pdf](https://eaidnbmnnnibpccajpcgclcfefindmkaj/http://www.lsej.org.ua/11_2021/63.pdf) (дата звернення: 15.01.2024).

4. Саванець Л. Ознаки бездокументарних цінних паперів. Підприємство, господарство і право. 2010. № 8. С. 60–64.

5. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення: 15.01.2024).

6. Постанова Великої Палати Верховного Суду від 21.06.2023 у справі № 916/3027/21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/112088045> (дата звернення: 15.01.2024).

7. Про депозитарну систему України : Закон України від 06.07.2012 № 5178-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17#Text> (дата звернення: 15.01.2024).

8. Про затвердження Положення про провадження депозитарної діяльності : рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 23.04.2013 № 735. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1084-13#Text> (дата звернення: 15.01.2024).

9. Про затвердження Положення про порядок реєстрації проспекту емісії та випуску акцій корпоративного інвестиційного фонду : рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 20.06.2013 № 1104. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1187-13#Text> (дата звернення: 15.01.2024).

10. Про затвердження Положення про порядок реєстрації проспекту емісії та випуску інвестиційних сертифікатів пайового інвестиційного фонду : рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 20.06.2013 № 1103. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1188-13#Text> (дата звернення: 25.08.2022).

11. Виговський О.І. Правовідносини щодо випуску та розміщення цінних паперів у системі цивільних правовідносин. Часопис Київського університету права. 2018. № 4. С. 140–144

12. Чабан О. Класифікація договорів, що опосередковують здійснення інвестицій. Підприємство, господарство і право. 2015. № 7. С. 11–14.

Анотація

Криштук І. В. Поняття й ознаки цінних паперів інституту спільного інвестування. – Стаття.

Стаття присвячена дослідженню ознак цінних паперів інституту спільного інвестування як самостійного виду цінних паперів. Пропонується авторське визначення цінних паперів інституту спільного інвестування та характеризуються їх ознаки. Автором проаналізовано такі ознаки цінних паперів інституту спільного інвестування, як літеральність, легітимація, публічна достовірність, каузальність, автономність та презентація.

На її думку, літеральність цінних паперів інституту спільного інвестування проявляється у фіксуванні в обліковому записі на рахунку в цінних паперах у системі депозитарного обліку цінних паперів основної інформації, необхідної для ідентифікації конкретного цінного паперу інституту спільного інвестування серед інших, а також в визначенні детальної інформації щодо цінних паперів інституту спільного інвестування конкретного випуску у відповідному

проспекті емісії. Робиться висновок про некоректність наділення цінних паперів інституту спільного інвестування такою ознакою як документарність, оскільки електронні цінні папери, до яких відносяться й цінні папери інституту спільного інвестування, не можуть вважатися документами. На думку автора статті, настав час визнати той факт, що обліковий запис на рахунку в цінних паперах у системі депозитарного обліку цінних паперів є окремим джерелом інформації на рівні з документом (у тому числі й електронним). Такий підхід законодавця та правової науки буде адекватним тим життєвим реаліям, які склалися на сьогодні через активне запровадження в усі сфери суспільного життя цифрових технологій.

Легітимація як ознака цінних паперів інституту спільного інвестування, з точки зору автора статті, проявляється в тому, що після розміщення цінних паперів інституту спільного інвестування, укладення договору купівлі-продажу та їх оплати, вони стають інструментом посвідчення прав їх власника на участь у спільному інвестуванні відповідно до умов розміщення конкретного випуску цінних паперів інституту спільного інвестування.

Каузальність цінних паперів інституту спільного інвестування проявляється в тому, що власники цінних паперів у разі набуття їх у власність та провадження наступних операцій із ними орієнтуються на напрямки інвестування, яке провадиться конкретним інститутом спільного інвестування чи компанією з управління активами.

Ключові слова: інститути спільного інвестування, цінні папери, цінні папери інституту спільного інвестування, електронні цінні папери, ознаки цінних паперів.

Summary

Kryshchak I. V. The concept and features of securities of collective investment scheme. – Article.

The article is devoted to the study of the features of securities of collective investment scheme as an independent type of securities. The author offers his own definition of securities of collective investment scheme and characterizes their features. The author analyzes the following features of securities of a collective investment scheme: literariness, legitimation, public credibility, causality, autonomy and presentation.

In the author's opinion, the literality of securities of a collective investment scheme is manifested in the recording in the securities account in the securities depository accounting system of the basic information necessary to identify a particular security of a collective investment scheme among others, as well as in the determination of detailed information on the securities of a collective investment scheme of a particular issue in the relevant prospectus. The author concludes that it is incorrect to provide securities of a collective investment scheme with such a feature as documentary nature, since electronic securities, which include securities of a collective investment scheme, cannot be considered documents. In the author's opinion, it is time to recognize the fact that an account in a securities account in the securities depository accounting system is a separate source of information on a par with a document (including electronic). This approach of the legislator and legal science will be adequate to the realities that have developed today due to the active introduction of digital technologies in all spheres of public life.

Legitimation as a feature of securities of a collective investment scheme, from the author's point of view, is manifested in the fact that after placement of securities

of a collective investment scheme, conclusion of a purchase and sale agreement and their payment, they become an instrument of certification of the rights of their owner to participate in joint investment in accordance with the terms of placement of a particular issue of securities of a collective investment scheme.

The causality of securities of a collective investment scheme is manifested in the fact that the holders of

securities, when acquiring them and conducting subsequent transactions with them, are guided by the investment directions carried out by a particular collective investment scheme or asset management company.

Key words: collective investment scheme, securities, securities of a collective investment scheme, electronic securities, features of securities.